GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 30.

W Niedzielę Dnia 15. Kwietnia 1798.

Z Krakowa d. 11. Kwietnia.

Dnia dzisieyszego odprawiła się uroczysta installacya bywszego prezesa Fori Nobilium w Tarnowie, Jaśnie Wielmożnego Nikerwoicza taynego dworskiego konsyliarza, na prezesa tuteyszego Fori Nobilium.

Z Paryża d. 27. Marca.

Rada starszych Cysalpińskiey rzeczypospolitey nie ratyfikowała zawartego przez obywatela Serbelloni z rzecząpospolitą Francuzką traktatu alliansu. Ośmnaście mill., które na utrzymanie woysk Francuzkich co rocznie płacone bydź miały, szczegulniey ią zastanowiły.

Urażony dyrektoryat z takowego postępku rady starszych rzeczypospolitey Cysalpińskiey, miał, mówi reprezentant Poultier w swoim wczorayszym dzienniku, w takowey treści ostry wydać wyrok: Gdy kray rzeczypospolitey Cysalpińskiey przez Francuzkich republikanow zdobyty został, i pozwolona mu niepodległość podpada dla obydwoch ludow potrzebnemu alliansu i handlu traktatowi, którego przyięciu przez nieprzyiacioł obydwoch narodow płatni intryganci sprzeciwili się; gdy daley przez to sprzeciwienie się rzeczpospolita Francuzka do praw swoich wstępuie, stanowi Francuzki dyrektoryat: 1.) W rzeczypospolitey Cysalpińskiey na utrzymanie woysk Francuzkich ma bydź kontrybucya wybierana. 2.) Obywatele, którzy członkami rady starszych przez kommenderuiącego jenerała Buonaparte w Medyolanie mianowani byli, są z swoim prezydentem od wszystkich urzędow zawieszeni, i maią natychmiast bydź aresztowanemi.

Większa liczba tych członkow, których do 21 podaią, są albo bywsi Weneccy szlachta, albo obcym zaprzedani.

W naszym traktacie z Cysalpinami, mówi Poultier daley w swoim dzienniku, iest iak wiadomo ułożone, że kray ten co rocznie 18 mill. na utrzymanie Francuzkiego woyska dobrowolnie dostawi. Rada starszych nie pozwoliła na to; więc ta

summa musi teraz bydź iako kontrybucya płacona. Dwadzieścia ieden Cysalpińskich prawodawcow chociaż nie będą wszyscy aresztowani, będą wszelako z urzędow swoich złożeni. Oni byli tymczasowo od Francuzkiego jenerała mianowani; zaczym rząd nasz ma w każdym przypadku prawo do odmienienia od siebie postanowionych cywilnych i woyskowych agentow. Jenerał Berthier ma zlecenie przedsięwzięcia potrzebnych w Medyolanie śrzodkow do wykonania rozkazow dyrektoryatu wielkiego narodu, tak iż poty do Paryża nie powroci, poki całego tego dzieła nie wykona, dla czego woyska będące w Piemoncie i Genui do Medyolanu zwrocone zostały. „

W każdym departamencie, mowi Poultier, biegaią zdradzieckie instrukcye względem przypadaiących elekcyy.

Genewa ma iuż być Francu: woyskiem na żądanie tamteyszych mieszkańcow przyłączenia się do rzeczypospolitey, osadzona. Jeszcze d. 18 marca wyznaczyła tamteysza rada kommissyą do negocyowania o przyłączenie się do rzeczypospolitey Francuzkiey.

Większa część tuteyszych pierwiastkowych zgromadzeń, ktore podług konstytucyi d 30 t. m. muszą swoie działania ukończyć, iuż wybrały elektorow, ktorzy deputowanych wybierać będą, i w krotce się rozeydą. O wszystkich oguinie nie można ieszcze sądzić, czy dobre poczyniły wybory. W niektorych sekcyach były bardzo burzliwe zgromadzenia, względem czego udawano się do ciała prawodawczego. Na elektorow wybrano między innemi Antonelle, Real, Cambaceres &c. Royalistow wpływu nie postrzezono iednak tego roku, tak iak przeszłego. — Naywięcey czwarta część głosuiących, mowi Poultier znaydowała się na zgromadzeniach; Paryż powoduie się bardziey, podług swego zwyczaiu, duchem stronnictwa, niż republikanismem w elekcyach.

W Besançon bardzo burzliwe pierwiastkowe zgromadzenia były; wszelako patryoci otrzymali gorę.

Z Rochelle piszą pod d 15 Marca:

Anglicy stanęli wczoray w 4 liniowe okręty, 2 fregaty i 1 korwetę przed naszym portem na kotwicy; zabrali 10 bark winem i wodką ładownych, z Bordeaux wyszłych i do Bretanii przeznaczonych. Kilku ludzi, ktorych z wyprożnionemi barkami puścili, przybyli tu nazad. Zapewniaią, że przedwczorem ieszcze kilka bark zabrali.

Krol Hiszpański mianował teraz kawalera Azzara bywszego w Rzymie swego ministra ambassadorem w Paryżu. Wybor ten powszechnie tu iest pochwalony, ponieważ Azzara od dawnego czasu naywiększe dowody przychylności w Rzymie Francuzom okazywał, i iest procz tego przyiacielem jenerała Buonaparte i iego brata. Pogłoska, iakoby Xżę Pokoiu na ambassadora do Paryża był przeznaczony, iest zatym nie prawdziwa; wspomniony Xżę używa iak dawniey, naywiększego w Madrycie poważenia.

W sekcyi Lombard, w padła iak ciału prawodawczemu doniesiono, kupa zbroynych ludzi na zgromadzenie pierwiastkowe, i chciała reiestra i protokoł podrzeć.

Mamy iuż tu wiadomość, że w rożnych mieyscach na prowincyach dobrze się zgromadzenia pierwiastkowe odbyły.

Minister marynarki iest tu w tych dniach z Brest nazad oczekiwany. Przy Dunkierce wzdłuż Dunow ma bydź wielki oboz założony.

Nowy minister W Xcia Toskańskiego iuż tu przybył.

Obywatele Victor Hugues i Lebas są znowu na 12 miesięcy kommissarzami dyrektoryatu na wyspach za wiatrem mianowani.

Do Syrakuzy w Sycylii miał iuż oddział Francuzkiey eskadry od 14 okrętow i 4000 woyska przybydź.

Słychać, że kardynał Maury popłynał z Toskanii do Raguzy, z tamtąd uda się do Moskwy.

Adiutant jenerała Brune przyprowadził tu mniemanego synowca Custine i 2 inne osoby, które na granicach Szwaycaryi ściągnęły na siebie podeyrzenie. Te osoby zaprowadzono zaraz do Templu.

Poultier nagania Rzymianom, że kommendantem swoiey gwardyi narodowey Xiącia mianowali.

W okolicach Metz gdzie się wiele kopalni ziemnych węgli znayduie, kopci się z nich zawsze i dało się tam podobne iak w Strasburgu trzesienie ziemi uczuć.

Słychać, że obywatel Serbelloni poseł rzeczypospolitey Cysalpinskiey kupuie pałac wyprowadzoney do Hiszpanii Xżney Bourbon.

Do Grecyi idzie z tąd 6 uczonych w zieleniach litteratury, a inni mowią, że w innych zamiarach.

Gdy admirał Sercey płynał przed niejakim czasem do wschodnich Indyy, zabrali mu Anglicy do niego należącą korwetę la bonne Citoyenne przy kapie Finisterre. 8 Francuzow, gdy po darmnym usiłowaniu nie mogli się z rąk ich wydobyć, między ktòremi znaydowali się obywatele Selis i Thierry byli zaambarkowani na okręt Lady Shore od 500 beczek i 22 armat, na którym znaydowało się 119 niewolnikow, 26 maytkow i 58 żołnierzy. Wspomnieni republikanie wpadli na tę śmiałą myśl opanowania tego wielkiego okrętu, i w nocy zapomocą trzech Niemcow, iednego Hiszpana dopięli swego zamiaru. Zaprowadzili potym okręt w Hiszpańskiey Ameryce do Monte-Video, gdzie iako w sprzymierzonym kraiu rozumieli przyiacielskie znaleść przyięcie; ale zamiast tego, trzey Niemcy i Francuzi zostali aresztowani, Anglicy na wolność puszczeni i zdobycz okrętu Francuzom odmowiona, ponieważ był pod Angielską banderą, względem czego mocne zaniesiono do Madrytu skargi.

Jeszcze pod d. 20. t. m. przywodziły nasze dzienniki, że wielka insurrekcya albo iuż w Dublinie wybuchła, albo w krotce wybuchnie.

Z Tulonu donoszą, że stosownie do wyroku dyrektóryatu względem wybierania maytkow, w iednym kantonie Agde w 8 dniach 1200 ludzi zebrano. Mniey iak w 5 dekadach wystawiono tam 6 liniowych okrętow, tylko ludzi do nich ieszcze brakuie.

"Obaliliście, mowił Gauthier na sessyi rady 500 d. 23, tron, ale zostaie wam się inny niemniey niebezpieczny do zburzenia, to iest tron niemoralności. Ze wszystkich stron widać zepsucie obyczaiow; ze wszystkish stron szerzy się zaraza, ieżeli ieszcze moment poczekacie, pożre przyszłe pokolenia. Żądam żeby wszystkie przedmioty niściągaiące się do publi-

)2(

cznego interessu na miesiąc zawieszane były, a kommissya instrukcyi, żeby w wszystkie parzyste dni głos miała. " Przyięto.

Z Włoch d. 27. Marca.

W Sardyńskim krolestwie ponowiono rozkaz, zabraniący każdemu emigrantowi Francuzkiemu lub wyprowadzonemu przebywania w tym kraiu.

Jenerał Berthier d. 14 t. m. do Genui przybył i z wielkiemi honorami był przyymowany. Tego samego dnia miał z dyrektorya tem długie naradzenie. D. 15 sam minister zagranicznych związkow udał się do rady młodszych, i oświadczył, że przychodzi od dyrektoryatu z poselstwem, ale że ono nader wielkiego wyciąga sekretu, nie poważył go się dyrektoryat na pismie przesyłać. Rada młodszych przemieniła się zaraz w taiemny wydział, a tym czasem wszystkie w portach zatrzymano okręty transportowe, z ktorych jeneralność Francuzka znaczną wybrała liczbę. Na lądzie uczyniono rozporządzenia do przyięcia 20,000 Francuzkiego woyska, z których d. 17 do Pier d'Arena 4000 iuż przybyło. Rada młodszych wydała d. 16 dekret, przez który wszystkie w Genueńskim porcie znayduiące się, lub tam przybywaiące transportowe okręty pod rozrządzenie dyrektoryatu i ustąpienie onych Francuzkim agentom oddaie, tudzież nadaie mu moc użycia wszystkich potrzebnych śrzodkow do przyspieszenia przeprowadzenia Francuzkich woysk.

Będący dotąd w Paryżu Toskański poseł Xżę Don Neri Corsini, powrocił d. 18 t. m. do Florencyi nazad.

Do wszystkich miast Toskanii przychodzą zbiegli mieszkańcy Rzymu unikaiąc prześladowania z przyczyny teraznieyszego tam porządku rzeczy. Kardynał Maury znayduiący się w ich liczbie, odebrał od rządu rozkaz opuszczenia kraiow Toskańskich. Oyciec S. siedzi bardzo spokoynie w Sienna i w dobrym znayduie się zdrowiu.

Jenerał Massena, który się dotąd w Monte Rossi bawił, przybył d. 13 t. m. do Rzymu i obiął nad tamteyszą armią kommendę.

D. 16 w czasie ogłoszenia konstytucyi dla rzeczypospolitey Rzymskiey wydał ten jenerał odezwę, w którey między innemi te daią się czytać wyrazy:

Rzeczpospolita Francuzka zrzeka się praw zdobyczy, iakie do kraiow Rzymskich ma i ogłosza przywrocenie i niepodległość rzeczypospolitey Rzymskiey. Dla ugruntowania wolności i szczęścia ludu Rzymskiego, offiaruie mu dyrektoryat Francuzki konstytucyą republikancką."

Kardynałow i prałatow ciągle w Rzymie prześladuią: oprocz skazanych 5 kardynałow do Civitavechia, także los spotkał kardynała Vincenti, który z mieysca swego urodzenia Rieti został wyprowadzony. Prałatow Crivelli, Vergani i Sperandini także wygnano. — Woyskowe exekucye w Transtavere i w Monti trwaią ciągle złapanych z bronią w ręku ludzi.

Konsulowie wydali pod d. 13 t. m. rozporządzenie, przez które wartość billetow skarbowych do czwartey części, a inne skarbowe papiery i drobną monetę znacznie znizyli. To sprawiło powszechne nieukontentowanie w Rzymie, tak dalece, iż jenerał Massena był przymuszony wydać do konsulow rozkaz, żeby to rozporządzenie natychmiast cofnęli, co d. 15 nastąpi-

ło. — Francuzcy kommissarze Daunou, Faypoult, Monge i Florent oświadczyli publicznie, że oni się do tego rozporządzenia wcale nie przyłożyli i dopiero po ogłoszeniu o nim się dowiedzieli.

Z Madrytu d. 8. Marca.

Oprocz nowego ambassadora Francuzkiego Truguet i sprawuiącego dawniey interessa Francuzkie Perochel, mamy tu ieszcze od nieiakiego czasu kommissarza rządu Francuzkiego obywatela Segui, który zdaie się mieć w wielu rodzaiach zlecenia ważne. Częste z naszemi ministrami naradzenia się miewa. Mamy powody do wierzenia, że on tu przybył nie tylko dla ułożenia niektórych czynności skarbowych rownie dla obydwoch państw korzystnych; ale nad to, że pracuie za pośrzednictwem dworu naszego około porozumienia się między rzecząpospolitą Francuzką i Portugalią.

Skarb nasz zawsze się w rownym niedostatku znayduie. Od czasu iak przedsięwzięto żądać pożyczki od duchowieństwa, ustanowiono w banku Sgo Karola oddzielną kancellaryą do odbierania dochodow maiących służyć do wykupienia rocznie tyle, ile tylko będzie można billetow królewskich; a dla umnieyszenia natychmiast straty iaką te billety ponoszą, rząd obowiązuie się przyymować ie w zapłacie wszelkich podatkow.

Od granic Tureckich d. 10. Marca.

Forteca Belgradu znayduie się teraz w nay lepszym obrony stanie, a garnizon iey następnie aż 10 tysięcy ludzi wzmocniony został. Forteca ta broniona ieszcze iest procz tego od 30 tysięcy ludzi rozciągaiących sie wzdłuż Morawy.

List z Konstantynopola wystawia następuiące odmiany, które za panowania dzisieyszego Sułtana wprowadzone zostały: Cwiczenia woyskowe na sposób Europeyski, ustanowienie nowego korpusu, wielkie odmiany przedsięwzięte w arsenałach i budownictwie okrętow, koszary i inne publiczne budynki nadzwyczaynie pomnozone, passya powszechna budownictwa, wiele zbytku, występki Europeyskie wciskaiące się z sztukami Europeyskich narodow, pomnożenie wydatkow w Seraiu, a szczegulniey u siostr Sułtana; domy i ich umeblowanie na sposób Francuzki; więcey wolności w postępowaniu kobiet; więcey społkowania pomiędzy mężczyznami: na koniec systema administracyi, daiące naywiększy wpływ małey liczbie osób, składaiących radę stanu.

Od granic Szwaycaryi d. 24. Marca.

Zgromadzenia pierwiastkowe niebawnie w całey Szwaycaryi dla przyięcia nowey konstytucyi zwołane będą. W kantonie Soloturn przyiął iuż lud ważnieysze zasady na których ma się gruntować konstytucya. Nie wiemy ieszcze do iakiego punktu plan przez obywatela Ochs ułożony odmieniony, i umiarkowany będzie. Zdaie się bydź pewną rzeczą, że zgromadzenie Helweckie w Lucerne odbywać się będzie.

Na sessyi zgromadzenia narodowego w Bazylei prezydent doniosł dnia 22 zgromadzeniu o powrocie obywatela Huber iednego z deputowanych wysłanych do Berna. Doniosł razem o proiekcie mianym z początku podzielenia Szwaycar na dwie rzeczypospolite, z których iedna zwać się miała Rodańską, a druga Helwecką; lecz proiekt ten, iak zapewniaią, zupełnie odrzucony został. Obywatel Mengaud na d.

22 przesłał list zgromadzeniu Bazyleyskiemu, w ktorym oświadcza mu ukontentowanie swoie z odbytych przez niego prac, i sposobu postępowania, którego się od niciakiego czasu trzymało. Minister ten miał iechać na dniu 23 w towarzystwie obywatela Huber do Berna. Zdaie się, iż iakieś zachodzą trudności, dla których za załatwienia chce się rozmowić z jenerałem Schauenbourg. — Drzewo wolności na dniu 19 w Schafhausen zaszczepiono. Nowy tymczasowy rząd tego kontonu składa się z 48 członkow, pomiędzy którémi iest 16 z pomiędzy mieszkańcow wsi wybranych.

Od granic Szwaycarskich d. 27. Marca.

Obawa, którą miano względem podzielenia Szwaycar na dwie lub trzy rzeczypospolite, zupełnie zniknęła. Rząd Francuzki wziąwszy na nowo przedmiot ten pod rozwagę, wrocił się do ogulnego planu konstytucyi ugruntowaney na iedności i nierozdziedzielności. Stosownie zatym do tego jenerał Brune uchylił odezwę stanowiącą rzeczpospolitą Rodańską, szczęśliwa ta odmiana, którą na dniu 23 w Lozanie ogłoszono, powszechną sprawiła tam radość. Nazaiutrz tymczasowe zgromadzenie reprezentantow ludu kraiu Wodow wydało odezwę następuiącą:

" Obywatele! Przyieliście iednomyślnie konstytucyą, która wam na waszych pierwiastkowych parafialnych zgromadzeniach podana była. Konstytucya ta przyłączyła was na zawsze do Szwaycaryi, i wezwała do składania rowney części wielkiego ogułu pod imieniem rzeczypospolitey Helweckiey. Proiekt ten podobał się wszystkim i w rzeczy samey miłym im bydź był powinien. Staliście się bowiem częścią ludu dosyć potężnego do bronienia się przez siebie samego, do zapewnienia sobie spokoyności wewnętrzney, i używania poważania zewnętrznego nieoddzielnego od exystencyi szanowney i niepodległey. — Szczęście wasze na moment zmieszane zostało, przez proiekt konstytucyi odmienney od tey, któraście wybrali. Niechay wasza znika obawa; niechay wasze niespokoyności ustaną; wrocono wam rzeczpospolitę Helwecką iednę i nierozdzielną. Dyrektoryat wielkiego narodu wierny swoim zasadom, wierny swoiemu oycowskiemu ku wam przywiązaniu, rozumiał, że większą dla was iedną szczęśliwość offiaruiąc wam drugą konstytucyą; ale gdy zamiary iego były czyste, gdy szukał tylko prawdy, prawda też stawiła się przed nim i oświeciła go. Postanowił więc ostatecznie, że pod nazwiskiem kantonu Lemańskiego składać będziecie na zawsze część rzeczypospolitey Helweckiey. Wdzięczność wasza niechay waży to wszystko, co się tylko wspaniałego i pocieszaiącego w krokach tych znayduie. Wielkie zamiary dyrektoryatu wykonawczego, iego obszerne proiekta, które od niego tylko samego ograniczone bydź mogą, tam się zatrzymuią, gdzie wasze niespokoyności i obawy początek swoy biorą. Obywatele! pod taką to opieką ma się rozpocząć wasza polityczna bytność. Wznieśmy nasze uczucia i chęci do wysokości przeznaczenia naszego; niechay pierwszy nasz hołd będzie oddany tey dobroczynney opatrzności i która czuwa nad nami, a drugi temu rządowi, który ona wybrała do wykonania swoich nieodmiennych wyrokow. „

Gazeta Wodeyska, która o tey odezwie donosi, mowi takze między innym,

że od dwoch dni przechodzą przez to miasto woyska Francuzkie idące z Berna do Tulonu, gdzie zaambarkowane zostaną.

Większa część kantonow Szwaycarskich zdaie się mieć przedsięwzięcie przyiąć konstytucyą od obywatela Ochs ułożona, z niektóremi odmianami. Kantony Uri, Untervald, Schweitz, Glaris i Lucern do czasu tego naywięcey okazały uporu; i-tz pewną iest rzeczą, że skończą na przychyleniu się do strony większości. Grzonowie nie oświadczyli się ieszcze; widać, że oczekuią iaki obrot rzeczy wezmie. — Zgromadzenia pierwiastkowe zwołane już zostały w Bernie. Biega pogłoska, że ieden oddział woysk Francuzkich wszedł do Lucern, dla zaszłych tam rozruchow.

Z Hagi d. 31. Marca.

Podroż dyrektorow Vreede i Langen, iako też Francuzkiego ministra Delacroix do Amsterdamu, miała za cel, iak się domyślaią, wesprzeć pieniądzmi, woyskiem i okrętami, wyprawę przeciw Anglii.

Przedwczorem ogłoszono odezwę, przez którą na d. 23 kwietnia zgromadzenia pierwiastkowe do przyięcia konstytucyi naznaczone są. Kto przysięgi nienawiści stadhuderatu, arystokracyi, federalismu i anarchii nie wykona, nie będzie rownie, iak ten, który w gwardyi narodowey służyć nie chce, do głosowania przypuszczony. Lądowe i morskie woyska będą przez swych kommendantow do głosowania osobno wołane.

Wczoray wydało zgromadzenie zastanowienia godny dekret, żeby wszystkie członki bywszego rządu od roku 1787 iak miast, tak prowincyy i kollegiow w tych mieyscach, gdzie się teraz znayduią, zostawały, i pod karą śmierci nie wolno im się bez pozwolenia konstytucyynych władz oddalić, ani swoich dobr, które w rzeczypospolitey lub zagranicą posiadaią, pozbywać, ieżeli od roku 1787 aż do wniyścia Francuzow na urzędach zostawali.

Wczoray pozwolono prowincyi Hollandyi 14 dni czasu do zapłacenia zaległych 40 mill: Obywatel Lange iest prezydentem dyrektoryatu przez miesiąc kwiecień.

W tuteyszych pismach czytamy co następuie:

Z Bostonu d. 2. Lutego.

" W prowincyi Vermont panuią rozruchy. Wiele osob zaszczepiło w Wallingford drzewo wolności, i przy tey okazyi tak o kongresie i prezydencie iego mowiono, iak w roku 1789 w Paryżu o dworze Francuzkim. Przyiaciele rządu przybiegli w znaczney liczbie dla rozpędzenia republikanckiey schadzki; walka była żywa; nakoniec większość odniosła zwycięstwo: przyiaciele prezydenta Adams spalili drzewo wolności i popioł na powietrze rozpuścili — W prowincyi Nowegoiorku to samo się działo. Niezgoda i nieukontentowanie iest powszechnym w stanach Amerykańskich: sprzyianie Francuzom co dzień się powiększa; obawa woyny z Francyą co raz zwiększa się wszędzie ,,

Z Petersburga d. 9. Marca

Przybył tu Feldmarszałek Suwarow i od Imperatora nader łaskawie był przyięty. Feldmarszałek ten, iest nazad przywołany i do służby wrocony. — Baron Bühchler, Rossyyski minister w München, a teraz w Stuttgard, iest orderem S. Anny zaszczycony.

Pogrzeb krola Polskiego odprawił się

tu z wielką okazałością. Osiemnaście batalionow formowały potroyną linią od pałacu marmurowego, aż do katolickiego kościoła. Imperator sam konno za trumną iechał, aż do bramy kościoła.

Z Rasztadt d. 26. Marca.

Ministrowie pełnomocni Francuzcy oddali deputacyi Rzeszy nową notę, która mieści w sobie trzy następuiące artykuły: 1.) Opuszczenie prawego brzegu Renu nie może w żaden sposob przed podpisaniem pokoiu nastąpić; 2.) zasada wynadgrodzeń, azatym sekularyzacyi iest warunkiem, bez którego pokoy między Francyą i Rzeszą zawarty bydź nie może; 3.) legacya Francuzka iuż wytłomaczyła się względem 18 punktow tyczących się warunkow pod iakiemi Rzesza zezwala na ustąpienienie lewego brzegu Renu.

Dowiaduiemy się, ze ustawa zakazuiąca towarow Angielskich we wszystkich kraiach na lewym brzegu Renu leżących ogłoszoną została. — Woyska Francuzkie zaczenaią się znowu na prawym brzegu Renu zmacniać.

Z Liworna 22. Marca.

Zapewniaią, że Angielski i Rossyyski ministrowie w Florencyi, wzywali gabinet Toskańki do uznania Papieża iako świeckiego Xzęcia. — Nigdy tu ieszcze tyle cudzoziemcow iak teraz nie widziano; w naszym mieście liczą ich tysiącami.

Korweta Toskana nie będzie dalcy od Guiiichini kommenderowana, ale od sławnego Gazrano, który mowią, że ma rozkaz wspierania wchodu Angielskich towarow do naszego portu neutralnego.

Z Medyolanu d. 17. Marca.

Kardynał arcybiskup Ferrary schronił się do Pilsatola wioski w bywszym Weneckim kraiu na prawym brzegu Po leżącey, i do dyecezyi Ferrarskiey należącey. Dobra iego i wszelką własność zabrano.

Nasza rada wielka Traktat alliansu z rzecząpospolitą Francuzką potwierdziła; rada starszych na onegdayszey swoiey sessyi naradzała się względem niego, i podobno go także potwierdziła. To zdarzenie wszystkie niszczy wieści, rozpuszczone w celu powątpiewania o bycie rzeczypospolitey naszey. Na fundamencie tych wieści rozne powstały bunty w dolinie Sabia i na wschod Garda; ale woyska Francuzkie i Cysalpinskie rozproszyły buntownikow.

Garnizon Mantuański składa się teraz z 10,000 ludzi, co iest zapewne skutkiem zgromadzenie się woysk Austryackich nad Adygą. — Rada starszych odrzuciła wyrok znoszący zgromadzenia i kollegiaty, i który sprawił nieiakie poruszenie w rzeczypospolitey. Taż sama rada przed 6 tygodniami odrzuciła wyrok stanowiący przymuszoną pożyczkę. Rada wielka na swoiey dnia 3 sessyi postanowiła inny plan przymuszoney pożyczki, i ten od rady starszych zyskał potwierdzenie. Dnia 14. ogłoszono iuż tę ustawę.

Rzeczpospolita Lukańska pomimo usiłowania wielu rewolucyonistow, zachowała do tego czasu swoią konstytucyą; wielu tych niespokoynych ludzi zostało aresztowanych, a między innemi kapitan Orsetti, który publicznie w Casino szlacheckim powiedział, że Ludwik XVI sprawiedliwie był śmiercią ukarany.

Od granic Tureckich d. 21. Marca.

Dowiaduiemy się, że Pasman Oglu zniosł zupełnie korpus Tureckiego woyska pod baszą Curt przy Widdynie. Wiadomość o rewolucyi powszechney Grekow w Morei potwierdza się. *Berlińska gazeta.*

DODATEK

DO Nru. 30.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 15 Kwietnia 1798.

Z Londynu d. 23. Marca,

Ostatnie z Irlandyi wiadomości są nader ważne i trwożliwe. Dnia 12 t. m. odkryto w Dublinie i uśmierzono spisek, który iuż dosyć doyrzały był, i w dzień S. Patrycyusza wybuchnąć miał. Ułożono przypuścić formalny do Dublina attak, wszystkie rządowi przychylne osoby wyrznąć i Irlandyą pod opiekę rzeczypospolitey Francuzkiey poddać. W Leinster znaydowało się zgromadzenie z 16 delegatow złożone, które się wykonawczą władza ziednoczonych Irlandczykow nazywało, i z dyrektoryatem w Paryżu korrespondencyą utrzymywało, gdy znienacka podeszłe i aresztowane zostało. Rząd powziął o tym wiadomość z papierow aresztowanego O'Connor, i natychmiast wysłał potrzebne do Dublina rozkazy. Cały Dublin i cała Irlandya były przy aresztowaniu ich wielkim napełnione strachem; W. kanclerz powracaiąc do swego powozu musiał sobie ładownemi pistoletami drogę usłać; ale gdy pierwszy ten strach minął, wszystko swoią idzie drogą. Lord Fitzgerald, który na czele tych buntownikow był, oknem uciekł i ieszcze go nie złapano. Tak nazwany tymczasowy wydział w Leinster, miewał swoie posiedzenia w domu pewnego Bond, który iest razem z niemi aresztowany. Między innym postanowił ten wydział, że nic tylko zupełne oswobodzenie Irlandyi może ich zaspokoić, i parlament może sobie iakie chce przeciw nim wyroki stanowić. Między niemi znayduią się znaczne i uczone osoby; Bóg wie iaki ich wpływ przeciw Anglii mogł bydź, gdyby rząd nasz nie był baczny, i więcey Argus oczu nie miał do odkrycia i uśmierzenia tego zamachu.

Wysłano wiele kuryerow i policyynych urzędnikow do różnych części królestwa, dla aresztowania spolnikow połapanych w Dublinie delegatow, których imiona w papierach w domu Bonda znalezionych odkryto. Na całą Irlandyą będzie teraz ustawa woyny rozciągniona; lecz chociaż w samem poczęciu uśmierzono ten spisek, obawiaią się iednak nowych rozruchow w tym nieszczęśliwym królestwie. Dzień, w którym zdraycy Irlandyi dokonać chcieli swego zamiaru, rząd pod siebie zagarnąc i Irlandyą rzecząpospolitą pod opieką Francyi ogłosić, był 17 t. m. iako dzień S. Patrycyusza, patrona Irlandyi, kiedy lud poświęca się zazwyczay

ucztom i zabawom. W papierach lorda Fitzgerald znaleziono plan formalnego ataku miasta Dublina. W innym mieyscu znaleziono spiskowych mundury zielone i białe, na guzikach zamiast korony drzewo wolności maiące; potym billet w którym ostrzegano publikum, żeby banknotow nie brało, ponieważ teraźnieyszy rząd w krotce zwalony będzie; nakoniec list Francuzkiego dyrektoryatu, w którym osoba do którey był pisany jenerałem adiutantem w Angielskiey armii, przeciw Irlandyi czynić maiącey, iest mianowana. Aresztowani są: Jackson, Bond, adwokat Emmet, doktor M'Nevin, M'Cann, Hudson, Kelly, Brennann, Byrre, Brauer, Sweetmann, Cumming, Lynch, Reynolds, Martin, Devine, Griffin, Ivers, Bannon, Roe, Tranor i Johnson. Lord Fitzgerald schronił się w północne okolice. Zona iego, iest corka sławney Genlis, guwernantki dzieci Xcia Orleans. Gdy ona pod bokiem pierwszego wodza Francuzkiey rewolucyi edukowana była, nie ma więc dziwu że zasadami Francuzkiemi wolności i rowności sama siebie i męża swego napoiła, i gdy iuż żołnierze do domu iey wpadli rzuciła ieszcze niektòre papiery w ogień; ale wszelako z nich niektòre wyratowano.

W krotce nastąpi wyrok przeszło na 1000 dawniey aresztowanych Irlandzkich buntownikow. — Irlandzki sekretarz stanu Pelham był niebezpiecznie chory; ale iuż ma się mieć lepiey.

Między aresztowanemi teraz Irlandczykami znayduie się bardzo wiele ludzi maiących po 60, 100 i więcey tysięcy f. szt. maiątku. Uszły konsyljarz Sampson, napisał przeciw Xciu Jork gdy na lądzie kommenderował ostrą satyrę. Delegaci byli reprezentantami rożnych Irlandyi okolic.

Słychać, że 8 regimentow będzie w krotce do Irlandyi posłanych. Przy Bantrybay 5 batteryy wystawiono. — Dzisieyszą z Dublina pocztą nadeszła wiadomość, że w hrabstwie Queen wielka wybuchła rewolucya; lecz wiadomość ta o którey i lord Carhampten od swego adiutanta miał doniesienie, potrzebuie ieszcze potwierdzenia.

Gdy wiele mieszkańcow w okolicach w stanie insurrekcyi ogłoszonych, zatrzymało do tego czasu broń, muszą ią teraz pod groźbą naysurowszych kar oddać.

W liscie z Falmut donoszą, że Hiszpanie zrobili zawieszenie planu w przechodzie woysk Francuzkich przeciw Portugalii, z przyczyny niedostatku żywności.

Irlandzki parlament zawiesił d. 16 marca prawo *Habeas corpus*.

Od eskadry P. Richard Strachan, który około wyspy S. Marka pływa nadeszła do Plimut wiadomość, że Francuzi na wszelkiego gatunku okręty, korsarskie, rybackie &c. wzdłuż kanału embargo włożyli, dla wybrania maytkow i innych ludzi do wyprawy przeciw Anglii potrzebnych, która za kilka dni na morze wyyść ma. Głowna kwatera jenerała Buonaparte znayduie się w Rouen, i armia stoi do zaambarkowania w pogotowiu.

Sobotnia dworska gazeta donosi z Kanady pod d. 8 Marca rapport P. Warren, w tey treści:

“ Tego rana postrzeżono nieprzyiacielski konwoy wyżey Boskiey wyspy (zapewne z Rochefort do Brest przeznaczony,) za którym natychmiast udałem się w pogon, i mam to ukontentowanie donieść, że

następuiące zdobyłem okręty: 1 Brygantynę z Rochefert do Brest przeznaczoną, drugą z ammunicyą, 4 inne znowu i 12 z winem i wodką; ieden mały okręt z Rochefort do Brest i 3 inne z winem i wodką. (Zbroyny lugger i armatna szalupa uciekły.) Po odebraniu tey wiadomości dawano zaraz w sobotę z armat ognia, ponieważ wszystko, co tylko w przedsiębraney wyprawie od nieprzyiaciela przeszkodę może uczynić, nader iest ważne.

Tuteysze pisma mowią, że Rofsya uzbroia flottę od 10 liniowych okrętow i kilkunastu fregat, która złącznie z naszą flottą na połnocnym morzu czynić ma.

DONIESIENIA.

Dnia 29 maia b. r. i potym w następuiące dni, będą w kancellaryi administracyi dobr rządowych zachodniey Galicyi w Krakowie w kamienicy JP. Kasparego na ulicy S. Jana pod Nrem: 486 tudzież w C. K. urzędzie cyrkularnym siedleckim, i Radomskim od g. 9tey ranney do 1ey, zaś po południu od 3ey do 6tey godziny niżey wymienione rządowe dobra, i osobne folwarki po części na rok ieden, to iest od 24 czerwca 1798 do 23 czerwca 1799, po części zaś na trzy lata, przez licytacyą w arendę puszczone, — iako to:

	Jedno roczną fiskal: cena.
Cyrkuł Sandomirski.	
W C. K. Administracyi w Krakowie na 3 lata.	
Piorkow.	
Nieskurzow Adwokacya.	
Cyrkuł Kielecki.	
Grodzisko, Hołowięki i Szabinie.	
Kielecka adwokacya.	
Daleszycka detto.	
Bodzętyńska detto.	
Dobrowoda. . .	zł. R. 3000. kr. —
Zboruwek . . .	2615. — —
Cyrkuł Olkuski.	
Wierzbie.	
Jeżowka.	1074. — 37.
Jeleń adwokacya	
Cyrkuł Koński.	
Smarzowice.	
Prostow adwokacya.	
Cyrkuł Radomski.	
W C. K. Radomskim Cyrkularnym urzędzie.	
Gęzawy adwokacya.	
Zielonka z Mierząką.	
Zwolin.	
Gzowice.	
Kelbow.	3983. — 29.
Wismierzyce.	
Ryczywoł adwokacya.	
Dolni świeze.	
Podkania.	
Stromiec. Brzozowka. } razem	
Janikow z przyległościami.	
Łąki przy Wardze.	
Część Mironica. . . .	486 — —
Cyrkuł Lubelski.	
Buchaczew z przyległościami.	
Cyrkuł Radzyński.	
Laskarzew	2338. — —
Cyrkuł Siedlecki.	
W Siedleckim C. K. Cyrkunym Urzędzie.	
Cegłow i Mienie.	
Gocłow woytostwo.	
Grodek.	6542. — —
Popow.	721. — 35.
Barcząca.	
Boymie.	
Buzyska.	
Długa Kościelna.	
Grochow.	
Leśniki.	
Lipka z przyległościami.	
Mlęczyn.	
Mogielnica.	599. — 39.
Ostruwek.	
Sobienie biskupie.	
Żarnowka.	
Zalubie.	
Czerwąka adwokacya.	
Zawieszyn.	
Nowinki z Sitnym poiedynczy folwark.	
Gwizdziali detto.	

Morzęcin detto.
Rażny folwark.
Sadowne detto.
Sadolesz detto.

Cyrkuł Bialski.

Derło. . . . . . 1635. — 36.
Kostomłoty.

Janowska Dziekania na 1. rok 675. — —
Zalesie.

Cyrkuł Łukowski.

Stayne.
Strzyżew na 1 rok. . . . 685 — —
Sobibor.

Od dzierżawy wyżey wymienionych dobr, szczegulnie Żydzi są wyłączeni, wreście zaś każdy do dzierżawy przypuszczony będzie, który następuiące, a do teraźnieyszego obwieszczenia tylko ściągaiące się kondycye wypełnić może, gdyż istotnie dzierżawy obowiązki licytantom przed licytacyą tak w kraiowym, iako i Niemieckim ięzyku przeczytane i wytłomaczone będą: iako to:

1mo Każdy dzierżawy życzący 10 część fiskalney ceny na vadium przed zaczęciem licytacyi złożyć ma.

2do Pierwsza pułroczna dzierżawna rata, na 14 dni przed wnieyściem do posses-syi do tyczącey się ekonomiczney C. K. kassy zapłacona bydź powinna.

3tio Każdy licytować życzący, przed licytacyą udowodnić ma, iż w stanie iest przepisaną złożyć kaucyą.

4to Każdy dzierżawca powinien zdatną kaucyą w iednoroczney arędowney summie, zaraz przy wstępie do possessyi złożyć, i formularz takowy na 14 dni przed licytacyą tak w niniey szey C. K. dobr rządowych administrycyi, iako i w każdey kameralney ekonomiczney prefekturze, otrzymać może.

Na reszcie cena fiskalna, która w powyższym wyszczegulnieniu wyrażoną nie iest, przy licytacyi publicznie obwieszczoną będzie.

Z Ces. Kr. zachodnio - Galiceyskiey dobr rządowych administracy.

W Krakowie dnia 28 marca 1798.

Jozef de Melnicki m.p.
Gubernialny konsyliarz i rządowych dobr Administrator.

Per Magistratum C. R. Urbis Metropolis Cracoviæ hisce notum redditur, subsecuta morte Reverendi Thomæ Kompertowicz Vice Decani in Arce Cracoviensi ab intestato (qui hic Cracoviæ die 1 Decembris 1797 fatis cessit, eo fine, quatenus cum pertractatione substantiæ relictæ certo procedatur, omnes illos, qui ad præmissam substantiam aut per successionem, aut jure Crediti quidquam prætendere præsumant, edictaliter citare necessarium adiuventum esse. Adeoque omnes illi, qui prætensionem aliquam ad præmissam substantiam habere credunt, in die 28 Aprilis a.c. hora 9 matutina coram delegata eatenus Comissione hic Judicii personaliter aut per sufficienter constitutum Plen potentem certo comparere, & suas prætensiones demonstrare obligantur, secus præfata substantia derelicta absque omni exceptione pertractabitur, & successoribus hic loci iam se legitimatis, ut pote: Bartholomæo Kompertowicz, Hedvigi, Annæ, & Catharinæ Pacygowiczom, Annæ Cieplińska, Catharinæ Sawiczewska, & Michaeli Bartholomæo bini nominis Kompertowiczom æque extradetur. Decretum Cracoviæ die 17 Martii 1798.

J. Gellinek m p.
Michael Wohlman m p.
Josephus Wytyszkiewicz mp.
Jos. Ant. Feistemantell m p.

Ex Consilio Cæs. Regii Senatus Urbis Metro: Craco.

Peregrinus Łodziński secr.

372.

Podaie się do wiadomości, iż dobra massy Piotra Ożarowckiego Jurkow z attynencyami Strzałkow z attynencyami i Brzoza z attynencyami będą przez publiczną licytacyą puszczone w arendę rocznim kontraktem na dniu 20 czerwca roku teraźnieyszego w kancellaryi fori nobilium w Krakowie.